

Chulalongkorn Medical Journal

Volume 37
Issue 9 September 1993

Article 1

9-1-1993

จริยธรรมทางการแพทย์กับเทคโนโลยีร่วมสมัย

Kamtorn Pruksananonda

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal>

Part of the [Medicine and Health Sciences Commons](#)

Recommended Citation

Pruksananonda, Kamtorn (1993) "จริยธรรมทางการแพทย์กับเทคโนโลยีร่วมสมัย," *Chulalongkorn Medical Journal*: Vol. 37: Iss. 9, Article 1.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal/vol37/iss9/1>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn Medical Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

จริยธรรมทางการแพทย์กับเทคโนโลยีร่วมสมัย

ประมวล วีรุตมเสน*

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาแพทย์ได้นำเทคโนโลยีร่วมสมัยเข้ามาใช้ทางการแพทย์อาจกล่าวได้ว่าเกือบทุกสาขาของวิชาแพทย์ เทคโนโลยีดังกล่าวแพทย์จะนำมาใช้เพื่อการวินิจฉัยหรือการรักษาแล้วแต่กรณี ถ้าจะกล่าวในแง่มุมมองหนึ่งของเทคโนโลยีนั้น ๆ แพทย์ได้นำมาใช้ตามความจำเป็นหรือความเหมาะสมหรือไม่ จะเห็นได้ว่าปัญหาจริยธรรมที่พบได้ในปัจจุบันมิได้เกิดจากความบกพร่องหรือผิดพลาดของเทคโนโลยี หากแต่เป็นความบกพร่องหรือผิดพลาดจากผู้นำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาใช้ได้ถูกต้องหรือเหมาะสมกับการแพทย์หรือไม่ ในอดีตกาลที่ผ่านมาแพทย์ใช้อาการแสดงและการตรวจร่างกายอย่างละเอียดเป็นแนวทางในการวินิจฉัยและรักษาโรค ซึ่งแพทย์เรียกตนเองว่า “Clinician” หรือ “Physician” ภายหลังมีเทคโนโลยีร่วมสมัยเข้ามาช่วยการวินิจฉัย และรักษาให้เกิดประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลสูงสุด ทำให้แพทย์ปัจจุบันส่วนหนึ่งเบี่ยงเบนความคิดและการปฏิบัติจาก “Clinician” เป็น “Technician” กล่าวคือใช้การตรวจผลทางเทคโนโลยีเป็นการขึ้นในการวินิจฉัย ดูแลรักษา ทำให้ใช้เทคโนโลยีเกินความจำเป็น ปัญหาจริยธรรมทางการแพทย์จึงเกิดขึ้น ประกอบกับความรีบเร่ง การแข่งขันของสังคมมีส่วนรบกวนให้แพทย์มีเวลาน้อยในการดูแลรักษา เกิดกลุ่มอาการ “Not Enough Time (NET Syndrome)” จึงทำให้แพทย์เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีความจำเป็นมากกว่าความจำเป็นเฉพาะเพื่อการวินิจฉัยและรักษา นอกเหนือจากอาการและอาการแสดงทางคลินิก

จริยธรรมทางการแพทย์เป็นจิตสำนึกที่ละเอียดอ่อนและระดับของจิตสำนึกที่มีหลายระดับแตกต่างกัน จิตสำนึกเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถวัดได้ แต่ประเมินได้โดยการแสดงออกโดยการกระทำที่พึงปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือคนไข้ ในการดูแลรักษาคนไข้ แพทย์ทำหน้าที่เสมือนกับผู้ใช้

บริการคนป่วยเหมือนกับผู้มาขอรับบริการ จริยธรรมทางการแพทย์ในอดีตกับปัจจุบันมีความแตกต่างกันน้อยเพียงใดดีเลวต่างกันอย่างไร เป็นการยากที่จะวัดออกเป็นหน่วยมาตราซึ่งดวงวัด แต่อาจจะประเมินโดยทางอ้อมจากกลุ่มอาชีพแพทย์เดียวกัน ซึ่งรู้อะไรถูกหรือผิด หรือเกินขอบเขตที่จะยอมได้ในหมู่ของแพทย์ หรืออาจจะประเมินได้จากคำบอกเล่าของผู้ขอรับบริการได้รับความเป็นธรรมมากน้อยเพียงใด จริยธรรมทางการแพทย์ขึ้นอยู่กับเจตนาของแพทย์ ผู้ประพฤติปฏิบัติ ความต้องการของสังคม ผู้ขอรับบริการมีส่วนช่วยเจตนาของผู้ปฏิบัติหลงทางต่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และความเป็นจริงเทคโนโลยีร่วมสมัยมีความจำเป็นที่ต้องใช้ร่วมกับการวินิจฉัยและรักษาเฉพาะคนบางคน แต่ไม่ใช่ทุกคนจะต้องใช้เทคโนโลยีดังกล่าว ความเหมาะสมและจำเป็นของการใช้ขึ้นอยู่กับจริยธรรมของแพทย์ผู้นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ และเจตคติของแพทย์ ผู้มีความรู้แพทย์พึงมีสติระลึกละเมอว่าชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งสูงสุดที่มีค่าไม่มีสิ่งใดเสมอเท่า และพึงระลึกถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ คงไว้ซึ่งศีลธรรม (Morality) และจริยธรรม (Ethic) ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1) จุดประสงค์ (Aims) ของการให้การดูแลรักษาผู้ป่วย จะต้องให้ผู้ป่วยได้รับการเยียวยาทั้งร่างกายจิตใจและความเป็นสุขในสังคม โดยไม่มีอามิสและสินจ้างเป็นเครื่องต่อรองและขึ้นนำ

2) คุณค่า (Value) ต่อการให้การดูแลรักษา จะต้องพึงระลึกเสมอว่าชีวิตมนุษย์มีคุณค่าและศักดิ์ศรีเหนือกว่าสิ่งมีชีวิตอื่นใด

3) พึงระลึกเสมอว่าผู้ป่วยทุกคนมีอิสระในการเลือกตัดสินใจ (Autonomy) ที่ความชอบธรรม ต่อการขอรับการรักษา

* ภาควิชาสรีรศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4) แพทย์ผู้ให้บริการจะต้องบอกความเป็นจริงต่อคนไข้ เพื่อผลประโยชน์ที่เขาพึงได้รับ ไม่มีอคติเพื่อผลประโยชน์ของแพทย์

5) แพทย์พึงระลึกถึงความเท่าเทียมกัน (equity) พึงระลึกเสมอว่าผู้ป่วยคือญาติสนิทของเรา จะต้องไม่เอาเปรียบผู้ด้อยโอกาสกว่า

แพทย์พึงแจ้งความจริงขององค์วิชาความรู้ต่อผู้ป่วยและขั้นตอนของการปฏิบัติ ตลอดจนถึงความจำเป็นของการใช้เทคโนโลยีโดยเน้นความสำเร็จเป็นเป้าหมายหลัก และสุขภาพของผู้ป่วยเป็นเป้าหมายสูงสุด องค์ความรู้ที่แพทย์ให้จะต้องไม่อคติ ถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่หวัง

สินจ้างเป็นเป้าหมาย จริยธรรมทางการแพทย์กับเทคโนโลยีร่วมสมัย จะดีเลว บกพร่องมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับมโนธรรมของผู้ให้บริการของแพทย์ว่ามีเจตคติอย่างไรกับวิชาชีพศิลปะแขนงนี้มากน้อยเพียงใด องค์การทางการแพทย์ สถาบันทางการแพทย์ ตลอดจนสังคมต้องช่วยกันวางกรอบและแนวทางในการปฏิบัติให้มีศิลปะอย่างแท้จริงต้องให้ข้อตรึงตรองข้อชี้แนะที่ถูกต้อง เพื่อให้จริยธรรมทางการแพทย์กับเทคโนโลยีร่วมสมัยอยู่ร่วมกันเดินคู่กันอย่างถูกต้องและเป็นธรรมทั้งผู้ให้และผู้รับบริการอันจะเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนโดยแท้จริง.